

YEŞİLIRMAK HAVZASI KALKINMA BİRLİĞİ

YEŞİLIRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

Yelgin MESÇİ

Program Teknik Koordinatörü

www.yesilirmak.org.tr

DPT ve DİE tarafından yürütülen İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması çalışması sonucunda; 12 adet Düzey-I (NUTS-I), 26 adet Düzey-II (NUTS-II) ve 81 adet Düzey-III (NUTS-III) bölge birimi oluşturulmuştur. Bölgemiz kodu *Düzey-II İBBS* da TR83 (Amasya, Çorum, Samsun Tokat) tür.

DPT Müsteşarlığınca ihalesi yapılmış ve çalışmaları sürdürülen Bölgesel Kalkınma Planı ise “YEŞİLIRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ” dir.

**Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi;
Amasya, Tokat, Samsun, Çorum
İllerini içine alan ve Türkiye'nin
kalkınmışlık çizgisinin altında kalan
bu bölgenin top yekün planlı bir
kalkınma çizgisine ulaştırılması
hedeflenerek hazırlanmış bir
“bölgesel kalkınma modeli”dir.**

Yeşilırmak ve kollarında oluşan kirliliği ve nedenlerini önlemek için gerekli tedbirleri almak, bölgede erozyon giderici çalışmaları yapmak, akış rejimini düzenlemek, Yeşilırmak Havzasında bulunan yerleşim birimlerinin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmalarına yönelik her türlü çalışmaları yapmak, yaptırmak ve bu amaçla ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapmak üzere havzadaki 5 ilin (Amasya, Çorum, Samsun, Tokat ve Yozgat) katılımıyla 1997 yılında “Yeşilırmak Havzası İl Özel İdareleri Hizmet Birliği” kurulmuştur.

Projenin en önemli özelliklerinden biri bölgesel niteliği ve proje yönetiminin bir yerel yönetim birliği olmasıdır. Bu nedenle Sivil Toplum Kuruluşlarını bir çatı altında toplayabilmesi açısından AB tarafından son derece cazip bulunmuş ve özellikle yönetim açısından diğer NUTS-II bölgelerine model olarak alınması uygun görülmüştür.

**2004 yılında Tüzük değişikliğine gidilerek
Birliğin adı **Kalkınma Birliği** olarak
değiştirilmiştir. (İstatistiki Bölge Birimleri
Sınıflandırılması doğrultusunda Yozgat, Ocak
2004 itibarıyla Bölgemizden ve Hizmet Birliği
üyeliğinden ayrılarak, Kayseri-Sivas-Yozgat
Bölgesini oluşturmuştur.)**

Avrupa Birliği Yapısal Fonları'ndan ülkemize yapılacak hibe yardımların önemli bölümünün yerel ve bölgesel nitelikli projelere aktarılacak olması nedeni ile Havzada Nisan 2002'den itibaren DPT ve AB temsilcileri ile ortaklaşa yoğun vizyon oluşturma çalışmaları başlatılmış, yaklaşık bir yıllık süreç içerisinde bölge illerinde tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin katkı ve katılımlarıyla tamamen katılımcı bir çalışma sonucu; SWOT Analizleri (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats; Güçlü ve zayıf yönlerle fırsat ve tehditlerin analizi) gerçekleştirilmiş, illerin öncelikleri ve bunlara bağlı tedbirler tespit edilmiş, son aşamada da bölge vizyonu oluşturulmuştur.

Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat illerini kapsayan Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi Master Planı, DPT Müsteşarlığı tarafından ihalesi yapılarak Mevcut Durum ve Analizi aşaması tamamlanmış olup Strateji ve Ana Plan kısmının çalışmaları devam etmektedir.

PROJENİN KAPSAMI

Projenin coğrafi alanı, Yeşilirmak Havzası sınırları içinde bulunan 4 ilin (Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat) bulunduğu, yaklaşık 40.000 km² lik ve 450 km. uzunluğunda olan alandır. NUTS II sınıflandırmasında TR 83 olarak isimlendirilmiştir. Bu illere bağlı olarak, havzada 44 ilçe, 195 belde ve 2446 köy bulunmaktadır. Projede öngörülen analiz ve çalışmaların tamamı veya büyük bir bölümü havza sınırları içinde olan ve yukarıda belirtilen iller kapsamında gerçekleştirilecektir.

PROJENİN YÖNETİMİ

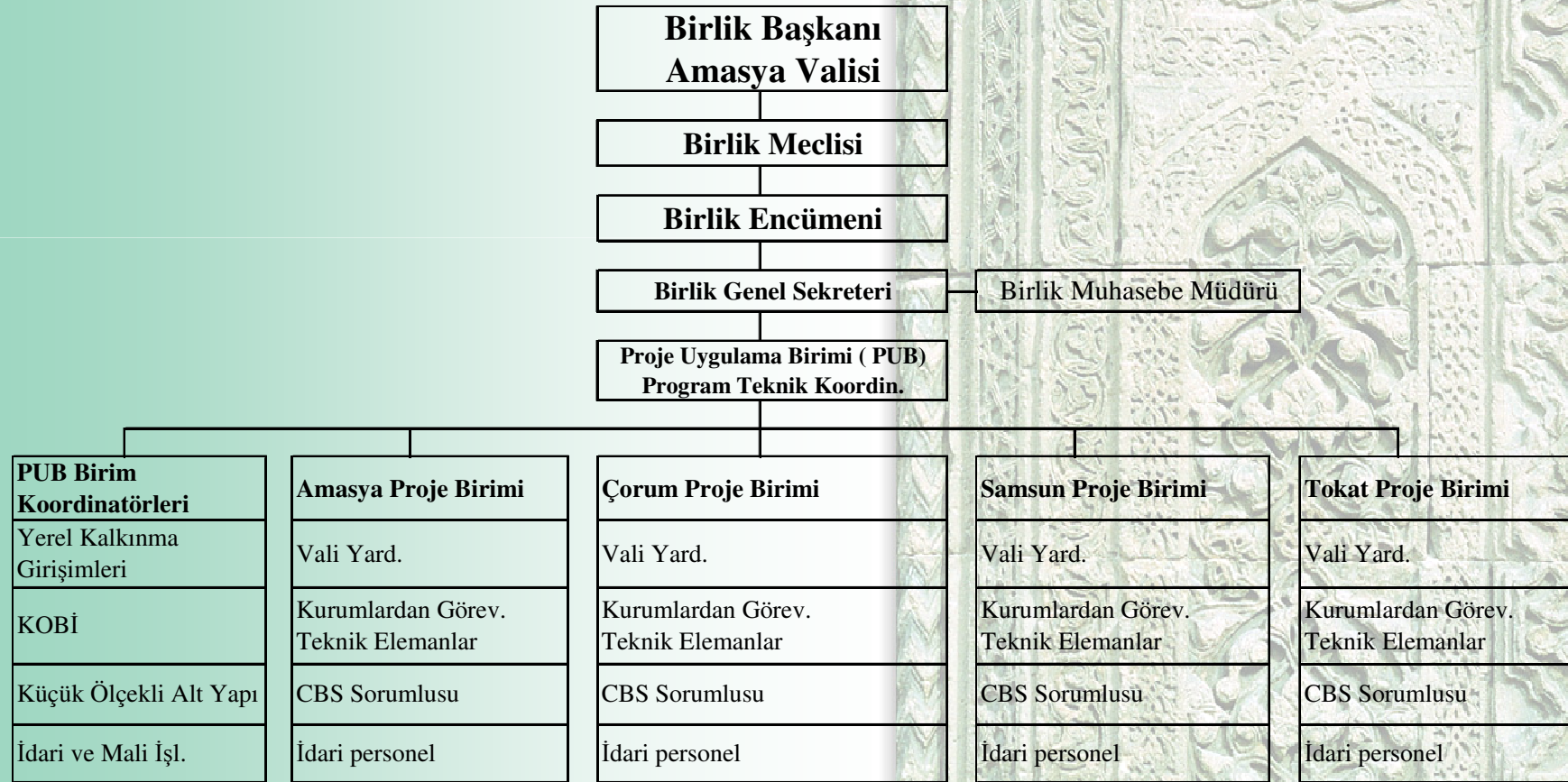
Projenin yönetimi Havzada yer alan 5 ilin temsilcilerinin katılımı ile oluşturulan, 23 Eylül 1997 tarih ve 97/9992 sayılı Bakanlar Kurulu kararnamesi ile kurulmasına izin verilen ve 7 Ekim 1997 tarih ve 23133 Sayılı Resmi gazetede yayımlanarak resmen faaliyete geçen “Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği” vasıtasıyla sağlanmaktadır. Birliğin merkezi Amasya, başkanı Amasya Valisidir.

Bölgemizde kullanılacak AB Yapısal Fonlarının etkin kullanımı için Kalkınma Birliğinde DPT'nin da katkıları ile proje ekibi kurulmuştur. Proje ekibinde 1 Genel Sekreter 1 Program Teknik Koordinatörü (DPT elemanı), 3 Birim Koordinatörü (Kalkınma Birliği elemanı), 1 İdari ve Mali İşler Koordinatörü (Bilgiişlem), 1 Sayman, CBS(Coğrafi Bilgi Sistemi) için 1 Harita Teknikeri ve her ile kurulan proje birimlerine kamudan teknik personel görevlendirilmiştir. Bu kapsamda internet ortamında bilgilendirme amacıyla www.yesilirmak.org.tr sitesi açılmıştır.

YEŞİLIRMAK HAVZASI KALKINMA BİRLİĞİ TEŞKİLAT ŞEMASI

Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısı Projesi (CBS)

**Yeşilirmak Havzası il Özel İdareleri Hizmet
Birliği'nin kurulmasıyla Coğrafi Bilgi Sistemi
(CBS) çalışmaları başlamış ve halen devam
etmektedir.**

Coğrafi Bilgi Sistemi veri tabanında havza illerinin tümüne ait; kompozit uydu görüntüleri, yollar ve yerleşim yerleri, mülki sınırlar, vejetasyon verileri, akarsular ve göller, sayısal yükseklik, (eğim, baki ve aydınlanma) verileri, toprak verileri (arazi kullanım kabiliyet sınıfları, büyük toprak grupları, erozyon durumu, diğer toprak özellikleri vs.), meteorolojik veriler bulunmaktadır. Yeşilirmak Havzası Kirlilik Haritası çalışmaları devam etmektedir. Bu bilgi katmanları güncellenmeye açıktır. Gerekğinde bu katmanlardan yeni veri katman bilgileri oluşturulabilmektedir.

YEŞİLIRMAK HAVZASI'NIN VİZYONU

Bölgenin coğrafi konum, insan kaynakları, tarım, sanayi ve turizm alanlarındaki güçlü yönlerini ve fırsatlarını temel alarak sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda yaşam standart ve kalitesinin yükseltilmesini aşağıdaki yollarla eşgüdümle sağlamaktır;

- **Özellikle genç nüfusun bilişim başta olmak üzere her alanda bilgi ve becerilerinin artırılması, bölge üniversiteleri, araştırma enstitüleri, mesleki-teknik okullar, yaygın eğitim kurumları, yatırımcı kuruluşlar, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının olanaklarının desteklenip daha etkin kullanılması yoluyla insan kaynaklarını geliştirmektir.**

- **Tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde, özellikle KOBİ'lerin modern işletmecilik teknikleri ve yeni teknolojiler konularında eğitilmesi ve yüksek kalite standartları yakalanarak rekabet gücünün artırılması, ulusal ve uluslararası pazara ulaşılabilirliğinin sağlanması, kırsal kesim ve kadın işgücü gibi grupların ekonomi ile bütünleşmesinin sağlanarak üretim gücünün ve gelir artırıcı faaliyetlerin özendirilip geliştirilmesidir.**

- **Çevrenin, tarihi ve turistik değerlerin korunup geliştirilmesi, gelir artırıcı faaliyetler yolu ile ekonomiye kazandırılması, turizmin çeşitlendirilip daha geniş kitlelere ulaştırılması, böylece; bölgenin tüm insanların çalışmayı ve yaşamayı tercih ettiği bir yer olarak ulusal ve uluslar arası düzlemde tanıtılmasıdır.**

TÜRKİYE İÇİN AB KATILIM ÖNCESİ MALİ YARDIM PROGRAMI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR

DPT-AB işbirliği ile başlatılan Bölgesel Kalkınma Programı bölgemizde (Amasya, Çorum, Samsun, Tokat) DPT koordinasyonunda ve Hizmet Birliği ile işbirliği çerçevesinde yürütülmesi esası çerçevesinde DPT tarafından Samsun, Kastamonu ve Erzurum NUTSII Bölgelerinde (toplam 10 il) Bölgesel Kalkınma Proje Fişi hazırlanmış, Kalkınma Birliği'nin yapılanması ile ilgili olarak eleman görevlendirmeleri yapılmış ve Teknik Yardım Ekibi 4 Nisan 2005 tarihinde görevine başlamıştır.

AB DESTEKLİ BÖLGESEL KALKINMA PROGRAMININ AMACI

- **Yerel kalkınma insiyatifleri için bir hibe programını (9,86 milyon Euro),**
- **KOBİ ler için bir hibe programını (14,8 milyon Euro),**
- **Küçük ölçekli bir altyapı hibe programını (24,67 milyon Euro),**
- **Proje uygulamasını destekleyecek bir teknik yardım hizmetini (3 milyon) uygulamaya koymaktır.**

Toplam 52,33 milyon €'luk kaynak tahsis edilmiştir.

**4 Mayıs 2005 tarihinde Ankara’da Program Teklif
Çağrısı yapıldıktan sonra Bölgede
İl Bazında Bilgilendirme Toplantıları, İl ve
İlçelerde Eğitim Toplantıları Düzenlenmiş, kısa
dönem uzmanlar ve birim koordinatörlerince
muhtemel başvuru sahiplerinin projelerine teknik
destek verilmiştir.**

Program Bileşenleri:

Yerel Kalkınma Girişimleri – 15 Temmuz 2005

KOBİ – 20 Temmuz 2005

Küçük Ölçekli Altyapı – 22 Temmuz 2005

**Tarihleri itibariyle 10 ilden toplam 1.049 Adet proje
MFİB'ne sunulmuştur.**

**Projeler değerlendirme sürecindedir. Seçilen projelerin
Kasım 2005 itibariyle sözleşmeleri imzalanacak ve
Kalkınma Birliğimiz PUB, İzleme ve Değerlendirme
Sürecinde aktif olarak yer alacaktır.**

**Bölgemizde İl Özel İdarelerinin üstlendiği,
Yeşilirmak'ın kirliliğini önleyecek
projelerin eş finansman ihtiyacının
Kalkınma Birliği Bütçesinden İl Özel
İdarelerine aktarılarak Karşılanması, Birlik
Encümenince 15.07.2005 tarihli toplantıda
karara bağlanmıştır.**

Teşekkür Ederiz...

